

بیانیه سیاست سرمایه گذاری

صندوق سرمایه گذاری اوج ملت (به روزرسانی شده در تاریخ ۱۳۹۷/۰۹/۰۱)

صندوق‌های سرمایه‌گذاری با جمع‌آوری نقدینگی سرمایه‌گذاران اقدام به تشکیل سبدی از اوراق بهادار می‌کنند که این نوع از سرمایه‌گذاری می‌تواند منافع بسیاری برای سرمایه‌گذاران ایجاد کند. هماهنگی بین خواسته‌های سرمایه‌گذاران و مقتضیات سبد یکی از مهمترین عوامل برای ادامه حیات صندوق می‌باشد. مهمترین نکته برای هم سو شدن تمایلات سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران و مدیران سرمایه‌گذاری صندوق، شفاف کردن ابعاد سرمایه‌گذاری می‌باشد. برای تحقق این امر مدیران سرمایه‌گذاری صندوق موظفند سیاست‌های سرمایه‌گذاری خود را مستند و شفاف در اختیار سرمایه‌گذاران بگذارند تا سرمایه‌گذاران پس از مطالعه اساسنامه و امیدنامه بتوانند به بررسی سیاست‌های سرمایه‌گذاری صندوق بپردازند. این سیاست‌ها در قالب این بیانیه تنظیم شده است که در ادامه در قالب سرفصل‌های استاندارد ارائه می‌شوند. شایان ذکر است به بسیاری از مطالب در امیدنامه و اساسنامه نیز اشاره شده است.

اهداف سرمایه‌گذاری کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت صندوق

هدف از تشکیل صندوق، جمع‌آوری سرمایه از سرمایه‌گذاران و تشکیل سبدی از دارایی‌ها و مدیریت این سبد است. با توجه به پذیرش ریسک مورد قبول تلاش می‌شود، حداکثر بازدهی ممکن نصیب سرمایه‌گذاران گردد. انباشته شدن سرمایه در صندوق، مزیت‌های متعددی نسبت به سرمایه‌گذاری انفرادی سرمایه‌گذاران دارد:

۱- هزینه بکارگیری نیروهای متخصص، گردآوری و تحلیل اطلاعات و گزینش سبد بهینه اوراق بهادار بین همه سرمایه‌گذاران تقسیم می‌شود و سرانه هزینه هر سرمایه‌گذار کاهش می‌یابد.

۲- صندوق از جانب سرمایه‌گذاران، کلیه حقوق اجرایی مربوط به صندوق از قبیل دریافت سود سهام و کوپن اوراق بهادار را انجام می‌دهد و در نتیجه سرانه هزینه هر سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.

۳- امکان سرمایه‌گذاری مناسب و متنوع‌تر دارایی‌ها فراهم شده و در نتیجه ریسک سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد. این صندوق از نوع صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت و با حداقل سود تضمین شده می‌باشد و مناسب افراد ریسک‌گریز می‌باشد. هدف از سرمایه‌گذاری در این صندوق ایجاد حداقل بازدهی تضمین شده است ولی سعی بر این است که بدون افزایش ریسک، بازدهی حداکثری نصیب سرمایه‌گذاران گردد.

به طور خلاصه اهداف این صندوق در کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت به شرح ذیل می‌باشد:

۱. اهداف کوتاه مدت:

- تامین حداقل بازدهی تضمین شده در امیدنامه

- رعایت مقررات حاکم بر اداره صندوق که در اساسنامه و امیدنامه صندوق به آن تصریح شده است.

۲. اهداف میان مدت:

-پایش مستمر ریسک‌های سرمایه‌گذاری و تلاش برای کنترل یا پوشش آنها با استفاده از ابزارهای پوشش ریسک موجود.

- شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری که با حداقل ریسک حداکثر بازدهی ممکن را برای صندوق فراهم آورد.

۳. اهداف بلند مدت:

- دستیابی به یک سطح از بازدهی مطمئن و باثبات که بالاتر از نرخ بهره بدون ریسک است.

- افزایش پایدار در مجموع خالص ارزش دارایی‌های صندوق به منظور بهره‌مندی هر چه بیشتر از صرفه‌جویی‌های ناشی از مقیاس.

سیاست‌های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت

مدیران سرمایه‌گذاری با توجه به اهداف خود در افق‌های زمانی متفاوت، سیاست‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری در نظر می‌گیرند.

- برای تحقق اهداف کوتاه مدت و بلندمدت صندوق بیشتر تمرکز، سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت، گواهی‌های سپرده و سپرده‌های بانکی بر اساس مفاد امیدنامه است تا بتوان ضمن کنترل ریسک‌های موجود و پوشش حداقل بازدهی پیش‌بینی شده در امیدنامه، عملکردی با ثبات برای صندوق رقم زد.

- برای سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت به ویژه اوراق مشارکت، معیارهای زیر مورد بررسی قرار می‌گیرند:

- دوره‌های زمانی پرداخت سود (ماهانه، هر سه ماه یکبار و یا پرداخت سود در انتهای دوره)
- نرخ بازدهی موثر اوراق
- توان چانه‌زنی برای دریافت نرخ ترجیحی بالاتر
- امکان تحقق نرخ‌های سود قطعی بالاتر از نرخ سود علی الحساب اعلام شده توسط ناشر اوراق مشارکت با بررسی نرخ بازده داخلی طرح سرمایه‌گذاری مبنای انتشار اوراق

- تخصیص بخش کوچکی از حجم دارایی‌های صندوق به سرمایه‌گذاری در سهام و حق تقدم سهام پذیرفته در بورس یا فرابورس تا بتوان بدون تحمل ریسک بالا به صندوق در میان مدت یا بلندمدت بازده بیشتری را نصیب سرمایه‌گذاران کرد. مدیران سرمایه‌گذاری با استفاده از مدل‌های ارزشیابی سهام قیمت ذاتی سهام را تخمین زده و به دنبال سهامی هستند که زیر ارزش ذاتی خود در بازار معامله می‌شوند. از مدل‌های مورد استفاده در ارزشیابی سهام می‌توان به مدل‌های تنزیل سود نقدی، مدل‌های تنزیل جریان نقد آزاد سهامداران (برای شرکت‌هایی که سود تقسیم نمی‌کنند یا نوپا هستند و سابقه تقسیم سود ندارند) اشاره کرد. مدیران همچنین با استفاده از ضرایب قیمتی ارزش یک سهم را به طور نسبی ارزیابی کرده و با مقایسه این ضرایب اقدام به خرید یا فروش سهام می‌کنند.

استراتژی‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت تخصیص دارایی‌های صندوق

عوامل تاثیرگذار بر نحوه تخصیص دارایی‌های صندوق به دارایی‌های مجاز طبق امیدنامه به شرح ذیل می‌باشد:

- عمل به مفاد اسناد بالادستی صندوق (اعم از امیدنامه و اساسنامه): مدیران سرمایه‌گذاری موظفند تخصیص دارایی‌ها را در محدوده تعیین شده در امیدنامه انجام دهند یعنی میزان سرمایه‌گذاری در یک نوع دارایی همواره بین یک حداقل و حداکثر تعریف شده خواهد بود. بنابراین یکی از وظایف مدیران سرمایه‌گذاری در تخصیص دارایی‌ها، رعایت الزامات مندرج در امیدنامه در رابطه با نصاب دارایی‌هاست.
- تخصیص حداکثری منابع صندوق به دارایی‌های با درآمد ثابت
- متنوع‌سازی و توزیع ریسک
- وضعیت بازار سهام و اوراق بدهی در دوره‌های رکود و رونق تجاری: در دوره‌های رونق بازار سهام مدیران حداکثر مجاز به سرمایه‌گذاری ۳۰٪ از دارایی‌های صندوق در سهام و حق تقدم هستند. در دوره‌های رکود یا بی ثباتی بازار سرمایه، مدیران سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاری حداکثر منابع موجود را صرف سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت خواهند کرد که این میزان می‌تواند حتی تا ۱۰۰٪ از حجم دارایی‌های صندوق نیز باشد.^۱
- نقدشوندگی و ریسک پذیری پایین: صندوق صرفاً در دارایی‌های سرمایه‌گذاری می‌کند که از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار باشند و بتوان در هر شرایطی با تحمیل کمترین هزینه به صندوق آنها را تبدیل به نقد نمود. ضمناً مدیران صندوق در تخصیص دارایی‌های صندوق، اصل محافظه‌کاری و پرهیز از پذیرش ریسک‌های بالا را سرلوحه برنامه‌های خویش قرار خواهند داد.

سیاست‌های شناسایی انواع ریسک‌های مترتب بر سبد اوراق بهادار صندوق و شیوه‌های اندازه‌گیری، مدیریت و افشای آنها

با توجه به محتوای امیدنامه و اساسنامه تمهیدات لازم برای از بین بردن ریسک‌های سرمایه‌گذاری اندیشیده شده است. از جمله این تمهیدات می‌توان به نقش ارکان صندوق از جمله متولی، حسابرس و ضامن نقدشوندگی اشاره کرد. وظایف این ارکان و سایر ارکان صندوق در اساسنامه ذکر شده است. هر چند تمهیدات لازم به عمل آمده است تا سرمایه‌گذاری در صندوق

^۱. طبق امیدنامه به ازای هر سه درصد از کل دارایی‌های صندوق که در انواع صکوک شرکت‌ها از جمله اوراق مشارکت، اوراق اجاره، اوراق بهادار رهنی و سایر اوراق بهادار با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری می‌شود (مشروط به اینکه مجوز انتشار آنها توسط سازمان بورس و اوراق بهادار صادر شده باشد)، یک درصد از حداقل نصاب سرمایه‌گذاری در بازار سهام کاهش می‌یابد.

سودآور باشد، ولی احتمال وقوع زیان در سرمایه‌گذاری‌های صندوق همواره وجود دارد. بنابراین سرمایه‌گذاران باید به ریسک‌های سرمایه‌گذاری در صندوق از جمله ریسک‌های یاد شده در این بخش از امیدنامه، توجه ویژه داشته باشند.

برخی ریسک‌های پیش روی سرمایه‌گذار به شرح ذیل می‌باشد:

- **ریسک کاهش ارزش دارایی‌های صندوق:** قیمت اوراق بهادار در بازار، تابع عوامل متعددی از جمله وضعیت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، صنعت موضوع فعالیت و وضعیت خاص ناشر و ضامن آن است. با توجه به آنکه ممکن است در مواقعی تمام یا بخشی از دارایی‌های صندوق در اوراق بهادار سرمایه‌گذاری شده باشند و از آنجا که قیمت این اوراق می‌تواند در بازار کاهش یابد، لذا صندوق از این بابت ممکن است متضرر شده و این ضرر به سرمایه‌گذاران منتقل شود.
- **ریسک نکول اوراق بهادار:** اوراق بهادار شرکت‌ها بخش عمده‌ی دارایی‌های صندوق را تشکیل می‌دهد. گرچه صندوق در اوراق بهاداری سرمایه‌گذاری می‌کند که سود حداقل برای آن‌ها تعیین و پرداخت سود و اصل سرمایه‌گذاری آن توسط یک مؤسسه معتبر تضمین شده است، یا برای پرداخت اصل و سود سرمایه‌گذاری در آن‌ها، وثایق معتبر و کافی وجود دارد؛ ولی این احتمال وجود دارد که طرح سرمایه‌گذاری مرتبط با این اوراق، سودآوری کافی نداشته باشد یا ناشر و ضامن به تعهدات خود در پرداخت به موقع سود و اصل اوراق بهادار، عمل ننمایند یا ارزش وثایق به طرز قابل توجهی کاهش یابد به طوری که پوشش‌دهنده‌ی اصل سرمایه‌گذاری و سود متعلق به آن نباشند. وقوع این اتفاقات می‌تواند باعث تحمیل ضرر به صندوق و متعاقباً سرمایه‌گذاران شوند.
- **ریسک نوسان بازده بدون ریسک:** در صورتی که نرخ بازده بدون ریسک (نظیر سود علی‌الحساب اوراق مشارکت دولتی) افزایش یابد، به احتمال زیاد قیمت اوراق مشارکت و سایر اوراق بهاداری که سود حداقل یا ثابتی برای آنها تعیین شده است، در بازار کاهش می‌یابد. اگر صندوق در این نوع اوراق بهادار سرمایه‌گذاری کرده باشد و بازخريد آن به قیمت معین توسط یک مؤسسه‌ی معتبر (نظیر بانک) تضمین نشده باشد، افزایش نرخ بازده بدون ریسک، ممکن است باعث تحمیل ضرر به صندوق و متعاقباً سرمایه‌گذاران گردد.
- **ریسک نکول ضامن جبران خسارت یا سود:** علی‌رغم اینکه تحت شرایط مندرج در این امیدنامه و اساسنامه صندوق، ضامن جبران خسارت یا سود، حداقل بازدهی را برای دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری عادی تضمین نموده است، با این حال ممکن است در اثر ورشکستگی ضامن جبران خسارت یا سود یا به هر دلیل دیگری، وی نتواند به تعهدات خود عمل کند یا از عمل به تعهدات خود سرباز زند، در این صورت ممکن است بازدهی دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری عادی کمتر از نرخ تضمین شده شود

مدیران سرمایه گذاری صندوق همواره با پایش وضعیت کلان اقتصاد و پیگیری سیاست‌های اقتصادی دولت (سیاست‌های پولی و مالی) و شرایط کسب و کار در کشور تلاش می‌کنند ریسک‌های پیش‌روی صندوق را هرچه زودتر شناسایی کنند و با اعمال مدیریتی فعال ترکیب و میزان تخصیص دارایی‌های صندوق را اصلاح کنند.

سیاست‌های پایش عملکرد سبد اوراق بهادار در دوره‌های میان دوره‌ای و انجام اصلاحات لازم

با توجه به الزامات افشای اطلاعات بازدهی صندوق مطابق اساسنامه، بازدهی صندوق به صورت روزانه، هفتگی ماهانه و سالانه محاسبه و در تارنمای صندوق نمایش داده می‌شود که این اطلاعات می‌تواند تا حدودی عملکرد صندوق را نشان دهد اما در اندازه‌گیری عملکرد صندوق باید علاوه بر معیار بازده به معیار ریسک نیز توجه شود. سعی بر آن است که پایش و بازبینی عملکرد صندوق به صورت مستمر انجام گیرد و در صورت لزوم تغییرات لازم انجام گیرد.

شاخص‌های مبنا برای مقایسه بازدهی صندوق با آنها و محاسبه بازدهی تعدیل شده بر مبنای ریسک مورد هدف

از آنجا که صندوق سبدي متشکل از اوراق با درآمد ثابت و سهام می باشد و مجموعه سهام موجود در سبد به خوبی متنوع نیستند (بدلیل سیاست انتخاب سهام کم ریسک و پر بازده)، برای سنجش عملکرد صندوق باید از معیارهایی استفاده شود که ریسک غیرسیستماتیک را در نظر بگیرند. از جمله این معیارها و شاخص‌های مبنا می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

▪ معیار پاداش به تغییرپذیری (معیار شارپ)

این معیار از تقسیم صرف ریسک پرتفوی به ریسک کل پرتفوی بدست می‌آید. شاخص مبنای آن از تقسیم صرف ریسک بازار به ریسک کل بازار (شیب خط بازار سرمایه) بدست می‌آید.

$$\text{معیار شارپ} = \frac{R_p - R_f}{\delta_p}$$

$$\text{شاخص مبنا} = \frac{R_m - R_f}{\delta_m}$$

که در روابط بالا R_p بازدهی سبد، R_f نرخ بازده بدون ریسک، R_m بازدهی بازار، δ_p ریسک کل سبد و δ_m ریسک کل بازار می باشند. هر چه معیار شارپ بزرگ تر از شاخص مبنا باشد عملکرد سبد بهتر است.

▪ معیار مودیلیانی و میلر (M_D^*)

این معیار نیز همانند معیار شارپ از انحراف معیار به عنوان ریسک پرتفوی استفاده نموده و عملکرد را براساس خط CML تاریخی مورد سنجش قرار می دهد.

$$R_p = R_f + \frac{(R_p - R_f) \times \delta_p}{\delta_p}$$

$$M_D^* = R_f + \frac{(R_p - R_f) \times \delta_m}{\delta_p}$$

هر چه نرخ بازدهی سبد از معیار مودیلیانی و میلر بزرگتر باشد عملکرد سبد بهتر می باشد.

سیاست های انجام ادواری آزمون های بحران به منظور مصون سازی سبد اوراق بهادار و مدیریت

ریسک در شرایط بحرانی

برای یک صندوق سرمایه گذاری شرایط بحرانی زمانی حادث می شود که نرخ ابطال واحدهای سرمایه گذاری از حد معمول و پیش بینی شده فراتر رود. در این شرایط نقدینگی صندوق به شدت پایین می آید و مدیران سرمایه گذاری صندوق مجبورند دارایی های صندوق را هر چه زودتر (طبق اساسنامه حداکثر ۵ روز) نقد کنند. البته وجود رکن ضامن نقدشوندگی می تواند این ریسک را به شدت کاهش دهد زیرا این رکن موظف است بعد از اعلام مدیر صندوق حداکثر تا پایان روز کاری بعد نقدینگی لازم را تامین کند. به هر صورت این احتمال وجود دارد که صندوق با مشکل نقدینگی مواجه شود، برای مقابله با این شرایط مدیران سرمایه گذاری صندوق از تجزیه و تحلیل سناریو بدترین

حالت (Worst case scenario analysis) بهره می‌گیرند و با در نظر گرفتن بدترین شرایط، پیش بینی‌های لازم و تمهیدات لازم را انجام می‌دهند.

سیاست بازنگری و بروزرسانی بیانیه سیاست‌های سرمایه‌گذاری صندوق در ادوار مختلف

با توجه به تغییر عوامل تاثیرگذار بر صندوق مانند تغییر قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت صندوق ها، شرایط عمومی اقتصاد کشور، سیاست های پولی و مالی دولت و همچنین تغییرات اساسنامه و امیدنامه مصوب مجمع این بیانیه مورد بازنگری قرار خواهد گرفت و اصلاحات لازم صورت خواهد گرفت.